

TEBLİĞ

Çevre ve Orman Bakanlığından:

**SERA GAZI EMİSYON AZALTIMI SAĞLAYAN PROJELERE
İLİŞKİN SİCİL İŞLEMLERİ TEBLİĞİ**

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; iklim değişikliği ile mücadele kapsamında sera gazı emisyonlarının azaltılması, sınırlandırılması ve yutak alanların artırılması için yürütülen projelerin kayıt altına alınmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde yapılacak ve yapılmış olan projelerin Sera Gazı Azaltım Proje Sicili'ne kayıt edilmelerinde izlenecek yöntemi ve kamuoyunun bilgilendirilmesine dair usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ,

- a) 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun
  - b) 1/5/2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun,
  - c) 16/10/2003 tarihli ve 4990 sayılı Kanun ile uygun bulunan Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesinin,
  - ç) 5/2/2009 tarihli ve 5836 sayılı Kanun ile uygun bulunan Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolü,
  - d) 20/6/1990 tarihli ve 3655 sayılı Kanun ile uygun bulunan Ozon Tabakasının Korunmasına Dair Viyana Sözleşmesinin,
  - e) 20/6/1990 tarihli ve 3656 sayılı Kanun ile uygun bulunan Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolünün,
  - f) 16/1/2004 tarihli ve 25348 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Merkez Teşkilatının Görevleri, Çalışma Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmeliğin,
- ilgili hükümlerine göre hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde;

- a) Bağımsız denetleyici kuruluş: Protokol'ün ilgili organlarınca akredite edilmiş, projelerin onaylanması ve doğrulanması konusunda yetkili, bağımsız denetleyici kurum veya kuruluşu,
- b) Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığı'nı,
- c) Doğrulama: Bağımsız denetleyici kuruluş tarafından onaylanan projenin beyan ettiği sera gazı azaltımlarının kabul edilen doğrulama kriterleri esas alınarak yapılan periyodik inceleme, ölçüm, izleme ve denetim sonucunda doğrulanması işlemini,
- ç) Doğrulama raporu: Bağımsız denetleyici kuruluş tarafından doğrulama sonrasında verilecek olan raporu,
- d) Emisyon: Sera gazı emisyonlarını,
- e) Emisyon azaltımı: Proje sonucunda gerçekleşen karbondioksit eşdeğer ton birimindeki sera gazı emisyon azaltımını, sınırlandırılmasını veya tutulmasını,
- f) Emisyon Azaltım Satın Alma Sözleşmesi: Proje ile geliştirilen emisyon azaltım sertifikalarının satın alınmasına dair emisyon azaltım satın alma sözleşmesini,
- g) Genel Müdürlük: Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünü,
- ğ) Karbondioksit eşdeğer ton: Sera gazlarının küresel ısınma potansiyelinin karbondioksit gazı cinsinden ifade edilen bir metrik ton cinsinden birimini,
- h) Karbon piyasası: Sera gazı emisyon azaltım sertifikalarının alınıp satıldığı piyasayı,
- ı) Onaylama: Bağımsız denetleyici kuruluş tarafından projenin beyan ettiği sera gazı azaltımlarının kabul edilen onaylama kriterleri esas alınarak yapılan değerlendirme sonucunda onaylanması işlemini,
- i) Onaylama Raporu: Bağımsız denetleyici kuruluş tarafından onaylama sonrasında verilecek olan belgeyi,
- j) Proje: Sera gazı emisyon azaltım projesini,
- k) Proje sahibi: Sera gazı emisyon azaltım projesini geliştiren tüzel kişiyi veya projenin geliştirilmesi için yetkilendirilmiş kurum/kuruluşu,
- l) Proje tasarım belgesi: Uluslararası kabul görmüş herhangi bir karbon piyasa standardı çerçevesinde geliştirilmiş projeye özgü bilgileri içeren belgeyi,
- m) Protokol: Kyoto Protokolü'nü,
- n) Sera gazları: Kyoto Protokolü ve Montreal Protokolü ile kontrol altına alınmış küresel ısınmaya neden olan gazları,
- o) Sera gazı emisyon azaltım projesi: Sera gazı emisyonlarının bir veya bir kaçının azaltılmasını amaçlayan doğrulanmış emisyon azaltım sertifikası elde etmiş veya elde etmek amacıyla geliştirilmekte olan veya geliştirilmiş bir projeyi,
- ö) Sertifika: Bağımsız denetleyici kuruluş tarafından doğrulanan sera gazı azaltımının belgelenecek elde

edildiği emisyon azaltım sertifikasını,

p) Sicil: Bakanlık tarafından oluşturulan Sera Gazı Azaltım Proje Sicili'ni,

r) Sözleşme: Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ni, ifade eder.

Proje sahibi kaydı

MADDE 5 – (1) Bu Tebliğ ile oluşturulacak Sicil'e işlenecek projelerin sahiplerinin Bakanlığa kayıt yaptırmaları zorunludur.

(2) Projelerini sicile kaydetmek için ilk defa başvuracak proje sahipleri, bu Tebliğ'in Ek-1'inde verilen form ve belgeleri Bakanlığa göndermekle yükümlüdür. Belgelerini eksiksiz ve doğru olarak Bakanlığa gönderen proje sahipleri Bakanlıkça uygun görülmesi durumunda kayıt edilir.

Proje kaydı

MADDE 6 – (1) Bakanlığa kayıtlı proje sahipleri, projelerini Sicile kayıt ettirmek için Bakanlığa başvurur. Sicile 24/5/2004 tarihinden sonra başlatılmış ve sonuçlanmış projeler ve Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihte devam etmekte olan ve/veya ileri bir tarihte başlayacak olan projeler kaydedilir.

(2) Projenin Sicil'e kaydının yapılabilmesi için proje sahibi aşağıdaki belgeleri Bakanlığa gönderir:

a) Onaylama aşamasında olan projeler için;

1) Proje künyesini (Ek-2).

b) Onaylanmış projeler için;

1) Proje künyesini (Ek-2),

2) Sürdürülebilir Kalkınma Kıstaslarını (Ek-3),

3) Onaylanmış proje tasarım belgesini,

4) Başka bir dilde ise onaylanmış proje tasarım belgesinin proje sahibi tarafından onaylanmış Türkçe özetini,

5) Onaylama raporunu,

6) Başka bir dilde ise onaylama raporlarının Bağımsız Denetleyici Kuruluş tarafından hazırlanmış Türkçe özeti veya noter tasdikli Türkçe çevirisini.

c) Doğrulanmış projeler için;

1) Proje künyesini (Ek-2),

2) Sürdürülebilir Kalkınma Kıstaslarını (Ek-3),

3) Onaylanmış proje tasarım belgesini,

4) Başka bir dilde ise onaylanmış proje tasarım belgesinin proje sahibi tarafından onaylanmış Türkçe özetini,

5) Onaylama raporunu,

6) Doğrulama raporunu,

7) Başka bir dilde ise onaylama ve doğrulama raporlarının Bağımsız Denetleyici Kuruluş tarafından hazırlanmış Türkçe özetleri veya noter tasdikli Türkçe çevirisini.

(3) Proje başvuru belgeleri eksiksiz olan projeler, Bakanlıkça uygun bulunması durumunda sicile kayıt edilir ve bu projelere sicil numarası verilir. Uygun bulunmayan başvurular için on beş iş günü ilave süre tanınır. Bu süre içerisinde Bakanlıkça belirlenen tüm şartların eksiksiz yerine getirilmesi durumunda projeler sicile kayıt edilir.

(4) Onaylanmış projelerin başvuruları en geç kırk iş günü içerisinde değerlendirir ve iş bu Tebliğin Ek-3'ünde yer alan ulusal sürdürülebilir kalkınma kıstasları çerçevesinde uygun bulunması durumunda Ek-4'te verilen "Kayıt Onay Belgesi" düzenlenir.

(5) Kayıt Onay Belgesi düzenlenen projelerin bilgi ve belgeleri Genel Müdürlüğün internet sayfası aracılığı ile kamuoyu ile paylaşılır.

Proje kayıt sonrası işlemler

MADDE 7 – (1) Elde edilmelerini takiben yirmi iş günü içinde projelerin doğrulama, onaylama statüsüne dair ilgili raporlar, başka bir dilde ise proje sahibi tarafından onaylanmış Türkçe özetleri ile birlikte Bakanlığa gönderilir.

(2) Sicil'e kayıtlı proje sertifikalarının geçerliliğini yitirmesi durumunda, buna dair doğrulama raporu ile birlikte ilgili durum Bakanlığa bildirilir.

(3) Projenin aşamaları Genel Müdürlüğün internet sayfası aracılığı ile kamuoyu ile paylaşılır.

Bilgi ve belge bildirim ve gizliliği

MADDE 8 – (1) Tebliğ'in ilgili maddelerinde aksi belirtilmedikçe Bakanlığa gönderilen hiçbir bilgi ve belge proje sahibinin isteği dışında üçüncü şahıslarla paylaşılmaz. Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda ilave bir belge ve bilginin ibrazını isteyebilir.

(2) Proje sahipleri, Bakanlığa gönderilen bilgilerde ve belgelerde değişiklik olması ve projeye dair herhangi bir akdi fesih ya da projenin Sicil'deki statüsüne etki edebilecek diğer herhangi bir değişikliğin söz konusu olması halinde yirmi iş günü içerisinde Bakanlığa bu değişiklikleri bildirmekle yükümlüdür. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyen ve yanlış bilgi ve belge beyanında bulunan proje sahiplerinin kayıtları ve projeleri sicilden silinir, düzenlenmiş ise "Kayıt Onay Belgesi" iptal edilir. Bu durum Genel Müdürlüğün internet sayfası aracılığı ile kamuoyuna duyurulur.

Yürürlük

MADDE 9 – (1) Bu Tebliğ hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Çevre ve Orman Bakanı yürütür.

EK-1:Proje Sahibi Hakkında Bilgiler

1) Kurum/Kuruluş Adı:	
2) Adresi:	
3) Telefon:	
4) Faks:	
5) Elektronik posta adresi:	
8) Yetkilendirilmiş İrtibat Kişisi:	
Adı, Soyadı	
Vergi Numarası	
Adresi	
Telefonu	
Faksı	

Yukarıdaki verilen kurum bilgilerimin doğruluğunu kabul eder ve bu bilgilerde herhangi bir değişiklik veya iptal durumu söz konusu olması durumunda en geç 20 iş günü içerisinde Bakanlığa bilgilendireceğimi taahhüt ederim.

Düzenlenme Tarihi

Kurum Yetkilisi

Adı Soyadı

İmza

Kaşe

Not: Müracaat dosyasında bulunan tüm evraklar imzalı ve kaşeli olacaktır.

Kayıt Sırasında İstenen Belgeler:**Yerel yönetimler ve kamu kurumları için:**

1. Tebliğin Ek-1'inde verilen formun imzalı ve kaşeli aslı

Firmalar için

1. Tebliğin Ek-1'inde verilen formun imzalı ve kaşeli aslı
2. Noter tasdikli ticaret sicil belgesi
3. İmza sirküleri

Vakıflar, Dernekler ve diğer Sivil Toplum Kuruluşları için istenen belgeler:

1. Tebliğin Ek-1'inde verilen formun imzalı ve kaşeli aslı
2. İlgili dernekler müdürlüğünce onaylanmış dernek tüzüğü
3. Yetki belgesi
4. Dernek kuruluş bildirgesi

EK-2: Proje Künyesi Formu

Proje Hakkında Başlıca Bilgiler	
Projenin adı:	
Projenin amacı:	
Projenin coğrafi yeri:	
Projenin türü:	
Proje Süresi:	
Proje Faaliyet Alanı ve Proje Tipi	
Projenin Kapasitesi, Mevcut Durumu ve Diğer	
Projenin kapasitesi:	
Azaltıma konu olan sera gazı veya gazları:	
Projenin Mevcut Durumu:	
Öngörülen En Erken Proje Başlangıç Tarihi:	
Sertifikalandırma Süresi (yıl):	
Tahmin edilen ve/veya gerçekleşen yıllık emisyon azaltım miktarı (karbondioksit eş değer ton olarak)	
Proje süresince öngörülen toplam emisyon azaltım miktarı:	
Başvuruda bulunulan sertifika standart kuruluşu :	
Başvuruda bulunulan standart kurumca ele alındığı son durumu:	
Onaylamadan sorumlu bağımsız denetçi kuruluş:	
Doğrulamadan sorumlu bağımsız denetçi kuruluş:	
Kurumsal Bilgiler	
Proje sahibinin adı:	
Kurum Yapısı:	
Adres:	
İlgili Sorumlu:	
Telefon/ Faks:	
E-posta / web adresi:	

Düzenlenme Tarihi

Adı Soyadı

Kurum Yetkilisi

İmza

Kaşe

EK-3: Ulusal Sürdürülebilir Kalkınma Bilgi Formu

Sera Gazı Emisyon Azaltım Projeleri için Ulusal Sürdürülebilir Kalkınma Kıstasları	Evet / Hayır	İlgili açıklama ve Proje Tasarım Belgesinde İlgili Açıklamalara Yer Verilen Sayfalar
a. Genel Kıstaslar Proje: (i) Ulusal sürdürülebilir kalkınma ve iklim değişikliği politikaları, stratejileri ve planları ile tutarlıdır;		
b. Çevresel Kıstaslar Proje: (i) Çevre mevzuatındaki gereklilikleri karşılamaktadır; (ii) Sera gazı emisyonlarının engellenmesi ve/veya tutulmasını sağlamaktadır; (iii) Yerel kaynakların korunması, kirliliğin kontrolü, ormansızlaşmanın kontrol altına alınması, vs. gibi ikincil yerel çevresel faydalar sağlamaktadır.		
c. Sosyal Kıstaslar Proje: (i) yoksulluğun azaltılmasını sağlamaktadır; (ii) yeni iş imkanlarının yaratılmasını sağlamaktadır; (iii) yerel halk için faydalar sağlamaktadır; (iv) toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetmektedir.		
d. Ekonomik Kıstaslar Proje: (i) ulusal ekonomi üzerinde olumlu bir etki yaratmaktadır; (ii) mali açıdan sürdürülebilirdir.		
e. Teknolojik Kıstaslar Proje: (i) teknoloji ve bilgi transferi sağlamaktadır.		

Düzenlenme Tarihi
Adı Soyadı

Kurum Yetkilisi

İmza
Kaşe

EK-4 KAYIT ONAY BELGESİ

T.C.

**Çevre ve Orman Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü**

KAYIT ONAY BELGESİ

Kayıt Belgesi No:
Kayıt Belgesi Tarihi:

Bakanlığımız tarafından değerlendirilen .....sicil numaralı proje:

- Bakanlığın ..... sayılı Tebliğ hükümlerince Sera Gazı Azaltım Proje Sicil'ine kayıt edilmiştir.
- Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından incelenmiş ve uygun bulunmuştur.

Kurum Adına Yetkili

Çevre ve Orman Bakanlığı, her ne türde olursa olsun, bu projenin geliştirilmesi, uygulanması, tamamlanması veya bu projenin geçici ya da daimi süreli durdurulması sonucu ortaya çıkabilecek ya da öngörülen emisyon azaltımlarının sertifikalandırılması sürecine bağlı olarak doğabilecek zararlarla ilgili herhangi bir sorumluluk kabul etmez.